

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความชุกของ เอนตามีบา จิงจีวาไลส, ทริโคโมแนส ทีแนกซ์ และ แบคทีเรียก่อโรคปริทันต์ ในผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบ

ผู้เขียน

นางสาว บุญถนอม มุนเมืองแสน

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ปรสควิทยา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อ. ดร. นริศรา จริยะพันธุ์	ประธานกรรมการ
อ.ดร. สาครรัตน์ คงขุนเทียน	กรรมการ
รศ. เวช ชูโชติ	กรรมการ
ผศ. เอี่ยมพร รัตนชาญพิชัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้กระทำให้ขึ้นเพื่อให้ทราบความชุกของเชื้อ *Entamoeba gingivalis*, *Trichomonas tenax*, *Porphyromonas gingivalis*, *Bacteroides forsythus* และ *Actinobacillus actinomycetemcomitans* ของผู้ป่วยโรคปริทันต์ โดยทำการศึกษาจาก ตัวอย่างคราบจุลินทรีย์ 246 ตัวอย่างจากตำแหน่งฟันที่มีการทำลายอวัยวะปริทันต์ ของผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบ และ 86 ตัวอย่างจากตำแหน่งฟันที่ปกติ ของคนที่มีอวัยวะปริทันต์ปกติซึ่งใช้เป็นกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า อัตราการตรวจพบเชื้อ *E. gingivalis*, *P. gingivalis*, *B. forsythus*, *T. tenax* และ *A. actinomycetemcomitans* ในตำแหน่งฟันที่มีการทำลายอวัยวะปริทันต์เท่ากับ 90.65%, 91.06%, 77.64%, 14.63% และ 12.20% ตามลำดับ ในตำแหน่งฟันปกติพบว่า ตรวจพบเฉพาะเชื้อ *E. gingivalis*, *P. gingivalis*, *B. forsythus* ซึ่งมีอัตราการพบเชื้อ 43.02%, 75.58% และ 67.44% ตามลำดับ จากการทดสอบสถิติ Z-test ($\alpha = 0.01$) พบว่า ความชุกของการพบเชื้อ *E. gingivalis* ในกลุ่มควบคุม แตกต่างจากกลุ่มตำแหน่งฟันที่มีการทำลายอวัยวะปริทันต์ ≥ 1 มิลลิเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ความชุกของการพบเชื้อ *T. tenax* และของเชื้อ *P. gingivalis* ในกลุ่มควบคุมนั้น แตกต่างจากกลุ่มตำแหน่งฟันที่มีการทำลายอวัยวะปริทันต์ ≥ 3 มิลลิเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับเชื้อ *B. forsythus* พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความชุกของการพบเชื้อในกลุ่มตำแหน่งฟันที่มีการทำลายอวัยวะปริทันต์ ≥ 4 มิลลิเมตร กับกลุ่มควบคุม หรือกลุ่มตำแหน่งฟันที่มีการทำลายอวัยวะปริทันต์ ≤ 3 มิลลิเมตร อย่างไรก็ตามไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความชุก

ของการพบเชื้อ *A. actinomycetemcomitans* ในกลุ่มควบคุม กับกลุ่มอื่นของตำแหน่งฟันที่มีการทำลาย
อวัยวะปริทันต์ ข้อมูลเบื้องต้นนี้จะนำไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเชื้อโปรโตซัวทั้งสองชนิด
และเชื้อแบคทีเรียก่อโรคเหล่านี้ กับตำแหน่งฟันที่แสดงระดับพยาธิสภาพต่างๆ ของโรคปริทันต์อักเสบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Prevalence of <i>Entamoeba gingivalis</i> , <i>Trichomonas tenax</i> and Periodontal Pathogens in Periodontitis Patients	
Author	Miss Boonthanom Moonmuangsan	
Degree	Master of Science (Parasitology)	
Thesis Advisory Committee	Dr. Narissara Jariyapan	Chairperson
	Dr. Sakornratana Khongkhunthain	Member
	Assoc. Prof. Wej Choochote	Member
	Asst. Prof. Eumporn Rattanachanpichai	Member

ABSTRACT

This study was carried out to investigate the prevalence of *Entamoeba gingivalis*, *Trichomonas tenax*, *Porphyromonas gingivalis*, *Bacteroides forsythus* and *Actinobacillus actinomycetemcomitans* in patients with periodontal disease. Two hundred and forty six dental plaque samples from periodontitis sites of 31 periodontitis subjects and 86 samples from healthy sites of 31 periodontally healthy subjects as a control group were examined. Results revealed that *E. gingivalis*, *P. gingivalis*, *B. forsythus*, *T. tenax*, and *A. actinomycetemcomitans* were found in periodontitis sites with 90.65%, 91.06%, 77.64%, 14.63%, and 12.20%, respectively. In healthy sites only *E. gingivalis*, *P. gingivalis*, and *B. forsythus* were detected with 43.02%, 75.58%, and 67.44%, respectively. Z-test analysis ($\alpha = 0.01$) showed that the prevalence of *E. gingivalis* in the control group is significantly different from the group of periodontitis sites with clinical attachment loss (CAL) ≥ 1 mm, whereas the prevalence of *T. tenax* and of *P. gingivalis* in the control group is significantly different from the group of periodontitis sites with clinical attachment loss (CAL) ≥ 3 mm. For *B. forsythus*, differences were only significant for the prevalence in the group of periodontitis sites with CAL ≥ 4 mm compared with the control group or with CAL ≤ 3 mm. However, no statistical difference was found in the comparison of the prevalence of *A. actinomycetemcomitans* between the control group and the other groups of

periodontitis sites. These preliminary data would lead for further studies on the association of both protozoa parasites and these bacterial pathogens with sites exhibiting various stages of periodontitis.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved